

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงาน และแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของโรงเรียนฝึกอาชีพในกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีระเบียบวิธีวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓. ๒ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
๓. ๓ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- ๓.๔ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

๑. ประชากรที่เป็น ข้าราชการ/ลูกจ้างประจำ/ลูกจ้างชั่วคราว และวิทยากร ในเขตการศึกษากรุงเทพมหานคร ในจำนวน ๑๐ โรงเรียน รวมทั้งสิ้น ๑๕๔ คน

ตารางที่ ๓.๑ แสดงกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนฝึกอชีพรุงเทพมหานครซึ่งมีข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว วิทยากรจำนวนทั้งสิ้น ๑๐ โรงเรียน รวม ๑๕๔ คนดังนี้^๐

โรงเรียน	ข้าราชการ	ลูกจ้างประจำ	ลูกจ้างชั่วคราว	วิทยากร	รวม
๑. ฝึกอชีพรุงเทพ ดินแดง ๑	๑๐	๒	๒	๔	๑๘
๒. ฝึกอชีพรุงเทพฯ ดินแดง ๒	๘	๒	๑	๓	๑๔
๓. ฝึกอชีพรุงเทพฯ คลองเตย	๖	๓	๑	๔	๑๔
๔. ฝึกอชีพรุงเทพฯ บ่อนไก่	๘	๓	๒	๓	๑๖
๕. ฝึกอชีพรุงเทพฯ หนองจอก	๖	๒	๑	๔	๑๓
๖. ฝึกอชีพรุงเทพฯ กาญจนสิงหราช	๑๐	๑	๑	๔	๑๖
๗. ฝึกอชีพรุงเทพฯ หลวงพ่อทวีศักดิ์	๕	๑	๑	๔	๑๑
๘. ฝึกอชีพรุงเทพฯ อาหาร สังฆวิธานะ	๑๐	๓	๒	๓	๑๘
๙. ฝึกอชีพรุงเทพฯ บางรัก	๘	๒	๑	๔	๑๕
๑๐. ฝึกอชีพรุงเทพฯ ม้วน บำรุงศิลป์	๘	๒	๒	๓	๑๕
รวม	๘๓	๒๑	๑๔	๓๖	๑๕๔

๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงมาจากแบบประเมินมาตรฐานของ โรงเรียนฝึกอชีพรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) ซึ่งถามเกี่ยวกับสถานภาพ อายุ ตำแหน่ง และคุณวุฒิทางการศึกษา แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามสภาพปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงาน และแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของโรงเรียนฝึกอชีพรุงเทพมหานคร ทั้ง ๕ ด้าน คือ ด้านการฝึกอบรม ด้านการส่งบุคลากรไปศึกษาฝึกอบรมหรือดูงาน ด้านการพัฒนาบุคลากรโดยกระบวนการปฏิบัติการ ด้านการพัฒนาด้วยตนเอง และด้านการพัฒนาบุคลากรโดยกระบวนการ

^๐ กองพุทธศาสนสถาน สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ทำเนียบวัดพัฒนาตัวอย่างที่มีผลงานดีเด่น วัดพัฒนาตัวอย่าง อุทยานการศึกษาในวัด (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๕๐), หน้า ๑-๓.

บริหาร เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)^๐ โดยแบ่ง ระดับสภาพปัญหา การบริหารงานของ โรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร ตามความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ออกเป็น ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละ ระดับดังนี้

๑. แบบสอบถามสภาพปัญหา และอุปสรรคในการบริหารงานของ โรงเรียน ฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร

ระดับ ๔.๕๑	- ๕.๐๐ หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานมากที่สุด
ระดับ ๓.๕๑	- ๔.๕๐ หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานมาก
ระดับ ๒.๕๑	- ๓.๕๐ หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานปานกลาง
ระดับ ๑.๕๑	- ๒.๐๐ หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานน้อย
ระดับ ๑.๐๐	- ๑.๕๐ หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานน้อยที่สุด

๒ แบบสอบถามแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของ โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร

ระดับ ๔.๕๑	- ๕.๐๐ หมายถึง ควรแก้ไขปัญหาการบริหารงานมากที่สุด
ระดับ ๓.๕๑	- ๔.๕๐ หมายถึง ควรแก้ไขปัญหาการบริหารงานมาก
ระดับ ๒.๕๑	- ๓.๕๐ หมายถึง ควรแก้ไขปัญหาการบริหารงานปานกลาง
ระดับ ๑.๕๑	- ๒.๐๐ หมายถึง ควรแก้ไขปัญหาการบริหารงานน้อย
ระดับ ๑.๐๐	- ๑.๕๐ หมายถึง ควรแก้ไขปัญหาการบริหารงานน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพ และความต้อง การบริหาร บุคลากรของโรงเรียน ฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

๓.๓ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

๑. ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยศึกษาทฤษฎีหลักกา ร เอกสาร คู่มือการ บริหารจัดการ ตามหลักพุทธรวิธี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสร้างแบบสอบถามเพื่อให้สอดคล้อง วัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้คำถามปลายปิด (Close Ended Question) มีทั้งให้เลือกรับและแบบ มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนเป็น ๕ ระดับและคำถามปลายเปิด (Open Ended Question) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นและตอบได้โดยเสรี

^๐ พวงรัตน์ ทวีรัตน์, วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ หนังสือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), ๒๕๓๘, หน้า ๔๒.

๒ เมื่อได้สร้างแล้ว ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามทั้ง ๒ ประเภท เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และให้ผู้เชี่ยวชาญ ๓ ท่าน ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเชิงเนื้อหา (Content Validity) ตรวจสอบความถูกต้องของภาษา ความชัดเจนของภาษาและความครอบคลุมของเนื้อหา ซึ่งได้ค่า I.O.C อยู่ระหว่าง ๐.๖๖ – ๑.๐๐ และผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๓ . ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try - Out) กับ โรงเรียนฝึกอาชีพกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ จำนวน ๑ โรงเรียน ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๓๐ คน และนำข้อมูลมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)^๐ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยแบ่งออกเป็น ๒ ด้าน ดังต่อไปนี้

ด้านที่ ๑ แบบสอบถามสภาพปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานของ โรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร ได้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ๖๐ ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๘๖ และเมื่อวิเคราะห์รายด้าน ได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้ ด้านการ ฝึกอบรม ๐.๘๕ การ ฝึกงาน ๐.๘๔ ด้านการพัฒนาโดยการปฏิบัติการ ๐.๘๒ ด้านการพัฒนาตนเอง ๐.๘๒ ด้านการ พัฒนาบุคลากรโดยการอบรมการบริหาร ๐.๘๔

ด้านที่ ๒ แบบสอบถามแนวทางในการแก้ปัญหา ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของ โรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร ได้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ๖๐ ข้อ ได้ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๘๖ และเมื่อวิเคราะห์รายด้าน ได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้ ด้านการปกครอง ๐.๘๖ ด้านการศึกษา ๐.๘๕ ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ๐.๘๕ ด้านการเผยแพร่ ๐.๘๔ ด้านการสาธิตการ ๐.๘๔ และด้านการสาธิตสงเคราะห์ ๐.๘๕

๔. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข และนำไปพบอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เดิม เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและเสนอแนะจนได้รับความเห็นชอบ จึงนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับ ประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ต่อไป

๓.๔ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามที่มีความเชื่อถือได้ และสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บ รวบรวมข้อมูลได้ตรงประเด็นที่ศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

๑. ผู้วิจัยทำหนังสือจากคณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อออกหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

^๐บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, อ่างแก้ว, หน้า ๘๖.

๒. ผู้วิจัยทำหนังสือจากคณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอความเมตตาอนุเคราะห์ จากผู้บริหารบุคลากรจากโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

๓. ผู้วิจัยประสานงานไปยัง โรงเรียนที่ได้สุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความเมตตาอนุเคราะห์ ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

๔. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

๕. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลตรวจสอบแบบสอบถาม และได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งสิ้น ๑๕๔ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ในจำนวน ๑๐ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๓ ถึง วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๓ เป็นเวลาทั้งสิ้น ๑๕ วัน

๖. เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำไปวิเคราะห์คำนวณ หาค่าสถิติด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version ๑๑.๕ ดังนี้

๑ . ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยค่าร้อยละ(Percentage)

๒ . ข้อมูลสภาพปัญหาการบริหารงาน และแนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้^๐

คะแนนเฉลี่ย ๔.๕๑ - ๕.๐๐ หมายความว่า มีปัญหาการบริหารงาน/ควรแก้ไขปัญหการบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย ๓.๕๑ - ๔.๕๐ หมายความว่า มีปัญหาการบริหารงาน/ควรแก้ไขปัญหการบริหารงานอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย ๒ .๕๑ - ๓.๕๐ หมายความว่า มีปัญหาการบริหารงาน/ควรแก้ไขปัญหการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย ๑.๕๑ - ๒.๕๐ หมายความว่า มีปัญหาการบริหารงาน/ควรแก้ไขปัญหการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย

^๐ เรืองเดิวกัน, หน้า ๑๐๐.

คะแนนเฉลี่ย ๑.๐๐ - ๑.๕๐ หมายความว่า มีปัญหาการบริหารงาน/ควรแก้ไขปัญหา
การบริหารงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

๓ . สำหรับข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม จักรวบรวมข้อมูลโดยจัดลำดับตามความถี่
โดยการนำเสนอเป็นรายด้าน

สูตรการหาค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

๑) การหาค่าร้อยละ (Percentage)^๐

$$P = \frac{X \times 100}{N}$$

$$P = \text{ค่าร้อยละ}$$

$$X = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม}$$

$$N = \text{จำนวนประชากร}$$

๒) การหาค่าเฉลี่ย (Mean)^๙

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

$$\sum fx = \text{ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม}$$

$$N = \text{จำนวนประชากร}$$

๓) การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)^๑

$$S = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

$$S = \text{ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)}$$

$$\sum fx = \text{ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละระดับ}$$

$$N = \text{จำนวนประชากร}$$

^๐ นิภา เมธาวีชัย, วิทยาการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏธนบุรี, ๒๕๔๓), หน้า ๑๒๘.

^๙ สنجศิริ ชมภูวงส์, การวิจัย, (นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช , ๒๕๔๓),
หน้า ๕๕.

^๑ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น,
๒๕๔๐), หน้า ๕๓.